

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΛΕΝΗ, 40 ετών, με μολυβιά γκριζα και πρόσωπο πολύ μαρμαίνο. ΕΠΑΣ, ΚΥΡΙΟΣ, 45 ετών, αλλά πολύ φρέσκος και δραστήριος.

(Στό δωμάτιο ενός βαγονιού). ΕΛΕΝΗ, (σκούβοντας από το παράθυρο). Πότε επί τέλους θα ξεκινήσει το τρένο; Ήθε μόνό μου πόσο πλήττω!... Είμαι μόνη, έντελώς μόνη σ' αυτό το βαγόνι. Κι' όπως φαίνεται θα ταξιδεύω μονάχη, χωρίς καμιά συντροφιά. Μά... νά!... Κάποιος κρύβεται προς τὰ ἐδώ. Μήπως θ' ανέβη στο δικό μου διαμέρισμα; Μά... Θεέ μου!... Αὐτός ὁ κύριος... Εἶνε δυνατόν;... Μόλις τὸν ἀντίκρισα μὲ φάνηκε ὅτι μοιάζει μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικό μου, τὸ Φίλιππο Φελίξ, μὲ τὸν μόνον ἀνθρώπου ποὺ ἀγάπησα στὴ ζωὴ μου. Μά ἔχι, ὄχι!... Ἐνόσω πλησιάζει βλέπω ὅτι δὲν τοῦ μοιάζει. Κι' ὅμως ἡ καρδιά μου ἐξακολουθεῖ νὰ χτυπά δυνατά, τόσο δυνατά, ὡς νὰ ἦταν ἐκεῖνος ὁ ἴδιος...

(Ὁ κύριος κρατώντας τὴ βαλίτσα του, μπαίνει στὸ ἴδιο βαγόνι ποὺ θρόνκεται κ' ἡ Ἐλένη. Εἶνε μάλλον ἡλικιωμένος, ἀλλὰ πολλὸ κομψός, μὲ πρόσωπο ἀκριτὰ ἀνδρῶ. Χαιρέτα τυπικὰ τὴν Ἐλένη, κάθεται, δαξίζει μὴ ἐφημερίδα ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ ἀρχίζει νὰ διαβάξῃ. Τὸ τραῖνο ἐντοναίνεται ξεκινᾷ). ΕΛΕΝΗ, (μέσα τῆς).— Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε ἐκεῖνος... Ὁχι!... Κι' ὅμως τὰ μάτια του μοιάζουν μὲ τὰ μάτια ἐκεῖνου... Μά δὲν εἶνε δυνατόν, δὲν εἶνε δυνατόν... Ὁ Φίλιππος θὰ εἶνε παιδί νεκρός. Δὲν ἔχει ὄψει κανένα σημεῖο ζωῆς ἐπὶ τόσα χρόνια. Ἐπειτα ὁ Φίλιππος εἶχε ὥραια γυνὴ σὰ μαλλιά. Ἐνῶ αὐτὸς ἐδῶ εἶνε φαλακρός... (Βγάζει ἕνα μικρὸ βιβλιαράκι ἀπὸ τὴν τσάντα τῆς κ' ἀρχίζει νὰ διαβάξῃ κ' ἄπει). Ἄλλο εἶνε πολλὸ ταραγμένη καὶ τὸ βιβλίο πέρνει ἔξωφρα ἀπὸ τὰ χεῖρα τῆς. Ὁ κύριος τότε, ἀφίνει τὴν ἐφημερίδα του, σκύβει, τὸ παίρνει καὶ τῆς τὸ δίνει).

ΕΛΕΝΗ.— Ἐυχαριστῶ πολύ, κύριε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Παρακαλῶ, κυρία μου!... (Γιχνεὶ μὴ ματιὰ στὸ βιβλίο). Σὰς ἀρέσει ὁ Βεβλάν; ΕΛΕΝΗ.— Ναι, μ' ἀρέσει πολύ. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Δὲν μοῦ λέτε, σὰς παρακαλῶ, κυρία μου, πηγαίνετε κ' εἰσεῖς μίρως στὸ Ἀρράς; ΕΛΕΝΗ.— Μάλιστα. Πηγαίνω στὸ Ἀρράς. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ὁραία!... Λοιπὸν, ἂν ἔχετε τὴν καλωσύνη, θὰ μὲ δώσετε μερικὴς πληροφορίες. ΕΛΕΝΗ.— Ἐυχαριστῶς, κύριε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Εἶμαι ἀπὸ τὸ Ἀρράς, ἀλλὰ λείπω πολλὰ, πάρα πολλὰ χρόνια ἀπ' τὴν πατρίδα μου... Σχεδὸν εἶκοσι χρόνια. Εἶχα φῦγει πολλὸ νέος γιὰ νὰ βρῶ τύχη ἄλλου. Ἐπέφερα πολλὰ, πάρα πολλὰ. Στὸ μεταξὺ ἔξισπασε ὁ πόλεμος. Πήγα νὰ πολεμήσω ὡς ἐθελοντὴς ἐπὶ τὴν σημαία τοῦ κράτους ὅπου ζούσα. Πίσωθηκα ἀγμάλωτος. Τί τραῖψα, Θεέ μου!... Ἐπειτα, ὅταν ἐλευθερώθηκα, ἦμουν γιὰ καιρὸ σ' ἐλεεινὰ χάλια. Ἐμεινα δύο χρόνια ἐν νοσοκομείῳ. Τέλος ἔγινα καλά... Ἦθελα νὰ ἐπιστρέψω στὴν πατρίδα μου. Ἀλλὰ δὲν μοῦ ἦταν δυνατόν ἀκόμα. Δὲν εἶχα χρήματα. Τέλος ἐργάστηκα, ἐργάστηκα πολλὰ, καὶ εἶμαι τώρα πλούσιος. ΕΛΕΝΗ.— Ὁραία!... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ὁραία; Ἀλλοίμονο, κυρία μου!... Μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ τύχη μὲ πῆνεσε πολὺ ἀργά. Γιατὶ φροβῶμαι μίρως δὲν βρῶ κανένα ἀπ' τ' ἀγαπητὰ μου πρόσωπα στὸ Ἀρράς, τώρα ποὺ γυρίζω... ΕΛΕΝΗ.— Ποιὰ ἦσαν τὰ ἀγαπητὰ σας πρόσωπα; Ἴσως νὰ τὰ γνωρίζω. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ἡ μητέρα μου κ' ὁ ἀδελφός μου, πρῶτα-πρῶτα. ΕΛΕΝΗ.— Ποιὰ εἶνε τὰ ὀνόματά τους; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Μαρία καὶ Ροβέρτος Φελίξ. ΕΛΕΝΗ, (χλωμαίνοντας).— Ἡ Μαρία Φελίξ ἦταν μητέρα σας, κ' ὁ Ροβέρτος ἀδελφός σας; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Μάλιστα. Λοιπὸν, κυρία μου; Τί ξέρετε γι' αὐτούς; Ζοῦν; Γιατὶ φαίνεστε ταραγμένη; Ἀπέθανε ἡ μητέρα μου κ' ὁ ἀδελφός μου; ΕΛΕΝΗ.— Εἰστε ὁ Φίλιππος Φελίξ; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ναι. Μὲ γνωρίζετε; ΕΛΕΝΗ.— Σὰς θυμᾶμαι... λίγο. Ἀπὸ τότε... ποὺ εἰσαίσατε μικρός.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟΥ G. LEPREUVE

Ο ΚΥΡΙΟΣ.— 'Α, ἔτσι... Λοιπὸν, πῆστε μου... Ἡ μητέρα μου κ' ὁ ἀδελφός μου δὲν ζοῦν; Θέλω νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια... ΕΛΕΝΗ.— Ἡ μητέρα σας, ἡ καυμένη ἡ μητέρα σας, πέθανε μερικὰ χρόνια μετὰ τὸν θάνατο... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ποιῶ; Τοῦ Ροβέρτου; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— 'Α, ἔτσι... Λοιπὸν, πῆστε μου... Ἡ μητέρα μου κ' ὁ ἀδελφός μου δὲν ζοῦν; Θέλω νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια... ΕΛΕΝΗ.— Ἡ μητέρα σας, ἡ καυμένη ἡ μητέρα σας, πέθανε μερικὰ χρόνια μετὰ τὸν θάνατο... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ποιῶ; Τοῦ Ροβέρτου;

ΕΛΕΝΗ.— Ναι. Σκοτώθηκε στὸν πόλεμο... γιὰ τὴν πατρίδα... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Θεέ μου, Θεέ μου!... Εἶνε τρομερὸ!... Καὶ τώρα;... Δὲν θὰ βρῶ παῖδά ἐκεῖ οὔτε τὴ μητέρα μου, οὔτε τὸν ἀδελφὸ μου; Θὰ βρῶ τοῦλάχιστον τὴν ἀγαπημένη μου ἀρραβωνιαστιά; ΕΛΕΝΗ.— Πῶς ἰεργότανε ἡ ἀρραβωνιαστιά σας; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ἐλένη Μιλάρ. Λοιπὸν, λέγετέ μου, τί ἔγινε; Παντρεύτηκε; ΕΛΕΝΗ.— Ὁχι, δὲν παντρεύτηκε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Μὲ περιμένει λοιπὸν πάντα; Μ' ἀγαπᾷ πάντα; ΕΛΕΝΗ.— Ναι. Σὰς περιμένει καὶ σὰς ἀγαποῦσε πάντα. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Καί... ἔχι... Δὲν εἶν' ἔτσι; Θὰ τὴν ξαναῶδῃ; ΕΛΕΝΗ.— Ναι, ἀλλὰ πέρασαν τόσα χρόνια ἀπὸ τότε! Ποῦ ξέρετε... Ἴσως τὴν ἴδῃτε καὶ δὲν τὴν γνωρίζετε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Δὲν εἶνε δυνατόν. Θὰ τὴν γνωρίσω ἀμέσως. ΕΛΕΝΗ.— Ξέρετε... Μοῦ λένε... ὅτι... ὅτι τῆς μοιάζω λίγο. Ο ΚΥΡΙΟΣ, (μὲ συγκαταμένη ἀγανάκτηση).— Τί λέτε, κυρία μου; Τὸ στόμα τῆς Ἐλένης ἦταν ὑπέροχο. Τὰ χεῖλιά τῆς εἶχαν μὴ τέτοια δροσιά!... Καὶ τὰ δόντια τῆς ἦσαν ὀλα... ἀλβιναῖ! ΕΛΕΝΗ.— Κι' ἂν ἔχι, τί θὰ κάνατε; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Θὰ τὴν πάρω γυναικα μου. ΕΛΕΝΗ.— Κι' ἂν εἶνε τόσο γοργὰ κ' ἀσχημη, ὅπως ἔγινε τώρα; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία μου, ἀλλὰ ἡ Ἐλένη δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε γοργὰ κ' ἀσχημη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ διατηρῇ ζωηρὰ τὰ ἰχνη τῆς ὀμορφῆς. Ἄλλως τε εἶνε πολλὴ νεώτερή σας. ΕΛΕΝΗ.— Γιὰ σκεφθῆτε... Ἄν... τώρα τὰ μαλλιά τῆς εἶνε γροχὰ. Ἄν τὰ μάτια τῆς εἶνε σκουμένα. Κι' ἂν τὰ χεῖλιά τῆς εἶνε μαρμαίνα καὶ σκεπάζουν μερικὰ δόντια; Ο ΚΥΡΙΟΣ, (μ' ἀσυγκράτητη ἀηδία).— Πρὸς Θεοῦ!... Μὴ μὲ βασανίζετε ἔτσι. Μὴ μὲ κάνατε νὰ συζητῶ ὅτι λάτρωνα ὡς τώρα. ΕΛΕΝΗ.— Συγγνώμη. Ἐχετε δίκιο... Ἄλλὰ... δὲν μοῦ λέτε... Κι' ἂν σὰς ἔλεγα ὅτι κ' ἡ Ἐλένη δὲν ἔχι. Τότε τί θὰ κάνατε; Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Τί θὰ ἔκανα; Δὲν θὰ πῆγα ναυθόλον στὸ Ἀρράς. Θὰ γυρίζα πίσω ἀπὸ τὸν πρῶτο σταθμὸ. ΕΛΕΝΗ.— Τότε ἐτοιμαστήτε νὰ κατεβῆτε στὸν πρῶτο σταθμὸ. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Πᾶθανε ἡ Ἐλένη; ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε! Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ἄχ, Θεέ μου!... Θεέ μου!... Κι' ἐγὼ ποὺ τόσα χρόνια ζούσα μὲ τὴν ἀνάμνησίν τῆς; (Κλαίει). ΕΛΕΝΗ.— Μην κλαίτε. Μιά ὥραμα ἀνάμνησιν φάνε νὰ γεμίση μὴ ὀλόκληρη ζωὴ. (Ἐξάφρα τὸ τραῖνο σταματᾷ). ΕΛΕΝΗ.— Κύριε, ὁ πρῶτος σταθμὸς. Κατεβῆτε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Κι' ὅμως, Ἦθελα νὰ πάω στὸ Ἀρράς. Νὰ κλάσω πάνω στὸν τάφο τῆς. ΕΛΕΝΗ.— Δὲ θὰ βρῆτε τὸν τάφο τῆς. Σκοτώθηκε στὸν πόλεμο, σ' ἕνα βομβαρδισμό. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ὁ, τί συμφορά!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε νέα καὶ ὀραία, περιμένοντάς σας νὰ γυρίσετε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Φτωχὴ μου Ἐλένη!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε ξυμνια. Ἐνα βλιμῶ ὀδύος τὴν χεῖρισ στὴν καρδιά. Πᾶθανε νέα κ' ὀραία, μὲ τὸ ὄνομα σας στὴ χεῖλη. Καὶ τώρα κατεβῆτε γογγίζου. Τὸ τραῖνο θὰ ξεκινήσῃ πάλι... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Χαίρετε, κυρία!... (Κατεβαίνει. Τὸ τραῖνο ξεκινᾷ. Ἡ Ἐλένη μένει πάλι μόνη, κ' ἀρχίζει νὰ κλαίει μικρὰ). ΕΛΕΝΗ, (κλαίοντας πάντα).— Ναι, ἔτσι εἶνε προτιμώτερο. Καλύτερα νὰ εἶμαι μὴ πεθαμένη γι' αὐτὸν, παρὰ νὰ συχαθῆ σ' ἐμένα ὅτι λάτρευε ἄλλοτε...

ΕΛΕΝΗ.— Μά... νά! Κάποιος κύριος ἔρχεται πρὸς τὰ ἐδώ...

ΕΛΕΝΗ.— Μά... νά! Κάποιος κύριος ἔρχεται πρὸς τὰ ἐδώ... ΕΛΕΝΗ.— Νὰ κλάσω πάνω στὸν τάφο τῆς. ΕΛΕΝΗ.— Δὲ θὰ βρῆτε τὸν τάφο τῆς. Σκοτώθηκε στὸν πόλεμο, σ' ἕνα βομβαρδισμό. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ὁ, τί συμφορά!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε νέα καὶ ὀραία, περιμένοντάς σας νὰ γυρίσετε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Φτωχὴ μου Ἐλένη!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε ξυμνια. Ἐνα βλιμῶ ὀδύος τὴν χεῖρισ στὴν καρδιά. Πᾶθανε νέα κ' ὀραία, μὲ τὸ ὄνομα σας στὴ χεῖλη. Καὶ τώρα κατεβῆτε γογγίζου. Τὸ τραῖνο θὰ ξεκινήσῃ πάλι... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Χαίρετε, κυρία!... (Κατεβαίνει. Τὸ τραῖνο ξεκινᾷ. Ἡ Ἐλένη μένει πάλι μόνη, κ' ἀρχίζει νὰ κλαίει μικρὰ). ΕΛΕΝΗ, (κλαίοντας πάντα).— Ναι, ἔτσι εἶνε προτιμώτερο. Καλύτερα νὰ εἶμαι μὴ πεθαμένη γι' αὐτὸν, παρὰ νὰ συχαθῆ σ' ἐμένα ὅτι λάτρευε ἄλλοτε...

ΕΛΕΝΗ.— Μά... νά! Κάποιος κύριος ἔρχεται πρὸς τὰ ἐδώ... ΕΛΕΝΗ.— Νὰ κλάσω πάνω στὸν τάφο τῆς. ΕΛΕΝΗ.— Δὲ θὰ βρῆτε τὸν τάφο τῆς. Σκοτώθηκε στὸν πόλεμο, σ' ἕνα βομβαρδισμό. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Ὁ, τί συμφορά!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε νέα καὶ ὀραία, περιμένοντάς σας νὰ γυρίσετε. Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Φτωχὴ μου Ἐλένη!... ΕΛΕΝΗ.— Πᾶθανε ξυμνια. Ἐνα βλιμῶ ὀδύος τὴν χεῖρισ στὴν καρδιά. Πᾶθανε νέα κ' ὀραία, μὲ τὸ ὄνομα σας στὴ χεῖλη. Καὶ τώρα κατεβῆτε γογγίζου. Τὸ τραῖνο θὰ ξεκινήσῃ πάλι... Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Χαίρετε, κυρία!... (Κατεβαίνει. Τὸ τραῖνο ξεκινᾷ. Ἡ Ἐλένη μένει πάλι μόνη, κ' ἀρχίζει νὰ κλαίει μικρὰ). ΕΛΕΝΗ, (κλαίοντας πάντα).— Ναι, ἔτσι εἶνε προτιμώτερο. Καλύτερα νὰ εἶμαι μὴ πεθαμένη γι' αὐτὸν, παρὰ νὰ συχαθῆ σ' ἐμένα ὅτι λάτρευε ἄλλοτε...